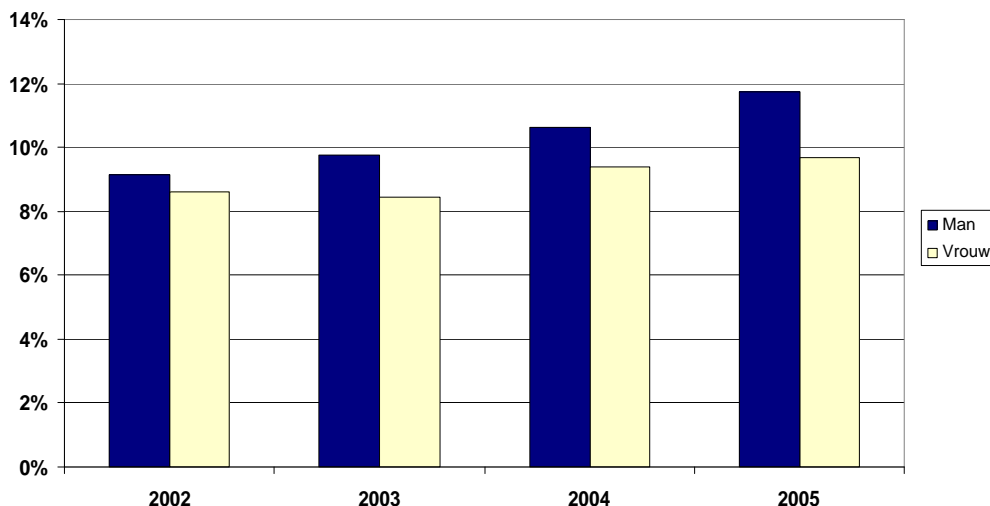

Na het eerste studiejaar verdwijnt ongeveer 10 procent van de studenten uit het WO. Zij gaan naar een HBO-opleiding, of besluiten toch iets anders te gaan doen. Hiermee is het eerste jaar van een opleiding het moment bij uitstek om nog eens te switchen of iets anders te gaan doen. In alle hieropvolgende jaren is het percentage uitvallers bij elkaar opgeteld nog eens even groot. Het is opvallend dat vrouwen sneller en succesvoller studeren dan mannen. Sinds 2002 kennen de Nederlandse universiteiten het bachelor-mastersysteem. Deze factsheet presenteert de eerste cijfers rond studiesucces en –tempo van studenten onder dit nieuwe systeem¹.

Verloop na het eerste studiejaar

Tussen 2002-2003 en 2005-2006 neemt de instroom van studenten, rechtstreeks afkomstig van het VWO, toe van 16.225 naar 21.342 studenten. Het eerste bachelorjaar heeft een selecterende en verwijzende functie. Het percentage studenten dat zich na één jaar niet meer voor het universitaire onderwijs inschreef, nam in dezelfde periode toe van 8,9% naar 10,7% . Van deze studenten schrijft tweederde zich na dat jaar aan de universiteit wel in voor een opleiding in het HBO. De rest verdwijnt uit het zicht van deze statistiek. Studenten besluiten in het eerste jaar of ze op de juiste plek zitten, of toch een andere opleiding willen gaan doen. Universiteiten begeleiden studenten bij hun beslissing en zetten in sommige gevallen een Bindend Studie Advies in.

Figuur 1: Geen herinschrijving na het eerste jaar

Bron VSNU/CBS, 1cHO2006: Cohortbestanden. Instroom WO bachelor, Eerstejaars HO, vooropleiding VWO

NB: Het studiedomein (HOOP-gebied) Gezondheid is bij verdere analyse buiten beschouwing gelaten. Dit omdat bij de Geneeskunde opleidingen de bachelor-masterstructuur pas in 2005 is ingevoerd. Geneeskunde-opleidingen vormen het grootste aandeel in dit HOOP-gebied.

¹ Voor het bepalen van rendementen wordt gebruikt gemaakt van de basisselectie uit de bronbestanden. Deze selectie bestaat uit eerstejaars studenten, rechtstreeks afkomstig uit het VWO.

Verloop later in de studie

Van de studenten die in 2002 instroomden in het wetenschappelijk onderwijs (15.564) schreven 1.380 studenten (8,9%) zich in het tweede jaar niet meer in voor een studie aan een Nederlandse universiteit. Van de 14.184 studenten die hun studie voortzetten verlieten in de volgende drie jaar nog eens 1.230 studenten (8,7%) het wetenschappelijk onderwijs zonder een diploma behaald te hebben. Ook in deze periode is de uitval onder vrouwelijke studenten lager dan onder mannelijke studenten (6,7 % tegen 10,6%). Van de studenten die zich na het tweede jaar niet meer inschrijven voor een universitaire studie gaat ongeveer 70% naar een HBO-opleiding. Bij uitstroom in latere jaren neemt dit percentage aanzienlijk af. De doorstroom naar het HBO van uitvallers in het tweede bachelorjaar en verder is bijna 57% .

Tabel 1: Instroomcohort 2002, heringeschreven na eerste jaar en uitval in volgende jaren

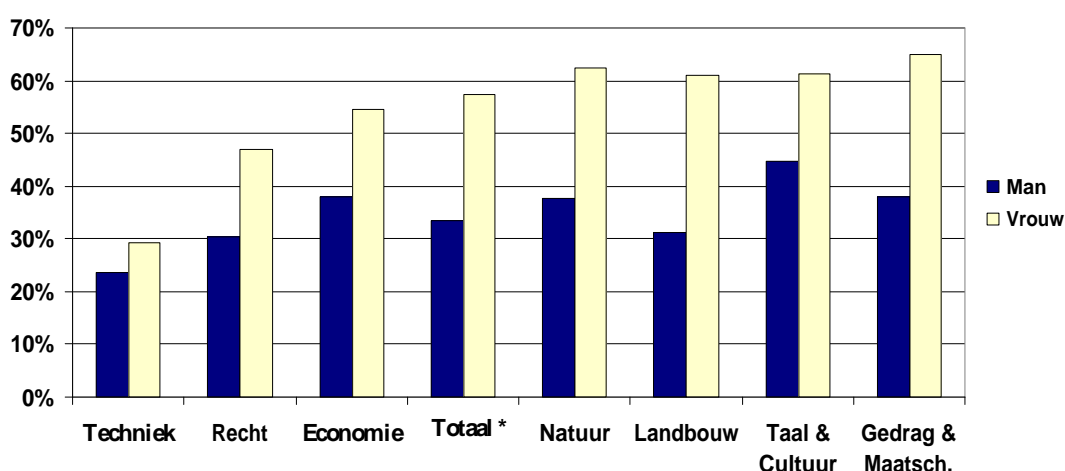
	Herin- geschreven na 1 ^e jaar	Totaal uitval in de volgende 3 jaar:		Doorstroom naar HBO- opleiding
		Aantal	%	
Mannen	7.202	760	10,6%	57,0%
Vrouwen	6.982	470	6,7%	56,2%
Totaal	14.184	1.230	8,7%	56,7%

Bron VSNU/CBS, 1cHO 2006: Cohortbestanden. Instroom WO bachelor, Eerstejaars HO, vooropleiding VWO (minus HOOP-gebied Gezondheid)

Studietempo

Vier jaar na aanvang van de studie hebben 6.402 studenten een bachelordiploma aan een universiteit behaald. Dit is 45,1% van de studenten die zich na het eerste jaar herinschreef. Per studiegebied bestaan grote verschillen, zo zijn studenten in het HOOP-gebied Gedrag en Maatschappij een stuk sneller klaar met hun studie dan studenten Techniek. Overigens duren techniekopleidingen in de regel ook langer, waardoor deze vergelijking op dat punt genuanceerd moet worden. Vrouwen verlaten niet alleen minder vaak de universiteit, ze studeren ook aanmerkelijk sneller. Na vier jaar heeft 57,1% van de vrouwelijke studenten een diploma, tegen 33,4% van de mannen.

Figuur 2: Bachelorrendement instroomcohort 2002, naar HOOP-gebied** en geslacht

Bron VSNU/CBS, 1cHO2006: Cohortbestanden. Instroom WO bachelor, Eerstejaars HO, vooropleiding VWO

* Totaal is exclusief HOOP-gebied Gezondheid

** HOOP-gebieden gesorteerd op totaal bachelorrendement herinschrijvers na 1 jaar

Diploma's

Sinds 1998 ligt het aantal vrouwen dat aan een universitaire studie begint al hoger dan het aantal mannen. In 2006 overtrof voor het eerst ook het aantal ingeschreven vrouwelijke studenten het totale aantal ingeschreven mannelijke studenten. Sinds 1999 behalen meer vrouwen dan mannen een universitair diploma (bron: 1cHO, 2006).

Conclusies

In het eerste jaar van hun universitaire studie besluiten steeds meer studenten hun studie niet te vervolgen. Dit is onder meer te verklaren doordat universiteiten werk maken van de selecterende en verwijzende functie van het eerste studiejaar. Overigens is er een duidelijk verschil tussen mannen en vrouwen waar te nemen. Mannen besluiten veel vaker om hun studie niet af te maken.

In het verdere verloop van de studie valt nog steeds een groep studenten af, onder vrouwen is de groep uitvallers dan flink kleiner dan in het eerste jaar. De universiteiten willen dat deze groep over de gehele linie kleiner wordt, omdat het eerste bachelorjaar zo goed mogelijk dienst zou moeten doen als moment van bezinning op de gekozen opleiding. Van de groep studenten die zich na het eerste of tweede jaar niet meer herinschrijft voor een universitaire studie zet ongeveer 70% hun studie voort binnen het HBO.

Na vier jaar heeft bijna de helft van de studenten die na het eerste jaar doorgaat een bachelordiploma. Hierbij valt op dat vrouwen niet alleen minder vaak hun studie beëindigen, maar ook sneller afstuderen. Sinds 2006 studeren meer vrouwen dan mannen in het WO. Het ligt voor de hand, gezien de lagere uitval en hogere rendementen dat deze trend zich de komende jaren voortzet.